

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.004.03.2023

Pan
dr Cezary Antoni Wysocki
Dyrektor IX Liceum Ogólnokształcącego
w Białymstoku
Zespół Szkół Ogólnokształcących
i Technicznych w Białymstoku
ul. Antoniuk Fabryczny 1,
15-762 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/021 – Kształcenie dzieci cudzoziemców w polskich szkołach

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	IX Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku ¹ , ul. Antoniuk Fabryczny 1, 15-762 Białystok
Kierownik jednostki kontrolowanej	dr Cezary Antoni Wysocki, Dyrektor ² Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku od 1 września 2017 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Przyjmowanie dzieci cudzoziemców do szkoły.2. Warunki realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w stosunku do dzieci cudzoziemców.3. Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły nad zajęciami dla dzieci cudzoziemców.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2023 (do czasu zakończenia kontroli tj. do 19 maja 2023 r.) oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Martyna Hościłowicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/54/2023 z 6 marca 2023 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: „Liceum” lub „Szkoła”.

² Dalej: „Dyrektor”.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację w latach 2020/2021-2022/2023 (do 19 maja) zadań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych Liceum, które zapewniły właściwe warunki naboru i kształcenie uczniów cudzoziemców z uwzględnieniem ich potrzeb i możliwości.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Szkoła prawidłowo zorganizowała i prowadziła rekrutację zgłaszających się uczniów niebędących obywatelami polskimi. Ich przyjmowanie odbywało się na zasadach obowiązujących wszystkich uczniów, tj. zgodnie z powszechnie obowiązującymi w latach 2020/2021 – 2021/2022 przepisami do oddziałów ogólnodostępnych. Po utworzeniu oddziału przygotowawczego w roku 2022/2023 w Liceum przestrzegano warunków przyjmowania uczniów cudzoziemców do tego oddziału, określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw⁵.

W Liceum stosownie do wymogów § 17 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkol⁶, określono ramy organizacyjne służące kształceniu napływających do Szkoły uczniów cudzoziemców. Zapewniono im odpowiednio wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, realizującą zadania edukacyjne w oparciu o dostosowane do ich możliwości programy nauczania. Uczniom, których znajomość języka polskiego była niewystarczająca, udzielono wsparcia w postaci dodatkowych zajęć z języka polskiego. Zorganizowano także zajęcia wyrównawcze z matematyki, języka angielskiego, geografii i biologii oraz udzielono wsparcia zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami (głównie w formie porad i konsultacji). Szkoła zadbała o wspomaganie uczniów cudzoziemców przystępujących do egzaminów zewnętrznych poprzez dostosowanie warunków i formy jego zdawania (uczniowie mogli korzystać ze słowników, przedłużano im czas egzaminu ustnego o 15 minut z języka polskiego oraz o 30 minut z egzaminu pisemnego z matematyki i języka polskiego).

Realizację procesu kształcenia uczniów, w tym uczniów cudzoziemców objęto prawidłowo sprawowanym nadzorem pedagogicznym przez Dyrektora Szkoły.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przyjmowanie dzieci cudzoziemców do szkoły

Opis stanu faktycznego

1.1. Czteroletnie Liceum wchodzi w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku⁸, którego organem prowadzącym jest Miasto Białystok, a organem sprawującym nadzór pedagogiczny Podlaski Kurator Oświaty.

W kontrolowanym okresie systematycznie wzrastała liczba uczniów kształcących się w Liceum. Według stanu na 30 września w Liceum uczyło się w roku szkolnym 2020/2021 - 176 uczniów, w roku szkolnym 2021/2022 - 221 uczniów (o 25,5% więcej niż rok wcześniej), a w roku szkolnym 2022/2023 - 335 uczniów, tj. o 51,6% więcej niż w roku poprzednim, a o 90% więcej w porównaniu do roku szkolnego 2020/2021.

W omawianym okresie liczba uczniów Liceum niebędących obywatelami polskimi wynosiła odpowiednio 14, 14 i 27, a ich udział w ogólnej liczbie uczących się nie przekraczał 10% (8%, 6,3% i 8,1%). Najliczniejszą grupą byli uczniowie z Białorusi (20), z Ukrainy (20, w tym 16 przyjęto do Liceum po wybuchu konfliktu zbrojnego na terenie tego kraju, tj. po 24 lutego 2022 r.) i Afganistanu (pięcioro)⁹. Dyrektor Szkoły stwierdził, że uczniowie cudzoziemscy

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.
⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1283, ze zm. Dalej: rozporządzenie w sprawie kształcenia uczniów niebędących obywatelami polskimi.

⁶ Dz.U. z 2019 r. poz. 502 ze zm. Dalej: rozporządzenie w sprawie organizacji szkół.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Stosownie do postanowień § 2 Statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku, dalej „Statut Szkoły”.

⁹ Pozostali dwaj uczniowie cudzoziemcy pochodzili z Francji i Rosji.

nie wpływali na proces dydaktyczny w Liceum, a „(...) każdy uczeń Szkoły traktowany jest na równi i nie ma znaczenia kraj jego pochodzenia, każdy uczeń dostosowuje się do Statutu Szkoły i obowiązujących regulaminów”.

(akta kontroli str. 60-68, 77-78, 92-93, 131-132, 184-185)

W latach szkolnych 2020/2021 - 2021/2022 szkołę ukończyło czworo uczniów cudzoziemców, z który tylko jeden uzyskał świadectwo dojrzałości, pozostali uczniowie nie uzyskali pozytywnego wyniku z egzaminu maturalnego. W roku 2022/2023 dwoje uczniów cudzoziemców zadeklarowało przystąpienie do egzaminu maturalnego.

(akta kontroli str. 419-435)

1.2. Organizację pracy Liceum określono w arkuszach organizacyjnych na lata szkolne 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023¹⁰, stosownie do wymogów określonych postanowieniami § 17 ust. 3 i 4 *rozporządzenia w sprawie organizacji szkół*. Zostały one (w obowiązujących terminach) pozytywnie zaopiniowane przez funkcjonujące w Liceum zakładowe organizacje związkowe i Radę Pedagogiczną¹¹. Zgodnie też z wymogiem i z zachowaniem terminu określonego w § 17 ust. 7 powołanego rozporządzenia (tj. do 21 kwietnia danego roku), Dyrektor przekazywał corocznie arkusze organizacyjne do zatwierdzenia organowi prowadzącemu Szkołę. Przekazane arkusze zostały zatwierdzone przed upływem terminu wyznaczonego postanowieniami § 17 ust. 9 ww. rozporządzenia (tj. przed 29 maja danego roku). Zgodnie również z obowiązującym trybem Dyrektor Szkoły wprowadzał zmiany w obowiązujących arkuszach po 30 września, głównie dotyczące zwiększenia liczby godzin dla nauczycieli, zwiększenia zatrudnienia nauczycieli i pracowników obsługi oraz zmniejszenia lub zwiększenia liczby oddziałów w zależności od ilości przyjętych uczniów. W badanym okresie zmiany wprowadzane w arkuszach organizacyjnych uzyskały akceptację organu prowadzącego i zostały zatwierdzone w obowiązujących terminach¹².

(akta kontroli str. 69-170)

Przed rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023 Dyrektor Szkoły, na podstawie dyspozycji organu prowadzącego¹³, utworzył oddział przygotowawczy dla uczniów cudzoziemców (w latach poprzednich w Liceum nie było takiego oddziału). Stosowne zmiany wprowadzono w arkuszu organizacyjnym szkoły¹⁴ 1 września 2022 r., a organ prowadzący ostatecznie zatwierdził je 3 października 2022 r., po uwzględnieniu wyjaśnień Dyrektora Szkoły z 30 września 2022 r. do zgłoszonych uwag Podlaskiego Kuratora Oświaty w Białymstoku¹⁵.

(akta kontroli str. 131-176)

W latach szkolnych 2020/2021 - 2022/2023 młodzież kształciła się w Liceum w 11, 12 i 16 oddziałach, w tym (wg stanu na dzień 30 września):

- W roku szkolnym 2020/2021 w siedmiu oddziałach ogólnodostępnych kształciło się 14 uczniów cudzoziemców, nie było uczniów narodowości ukraińskiej;
- W roku szkolnym 2021/2022 w siedmiu oddziałach ogólnodostępnych kształciło się 14 uczniów cudzoziemców, z czego w trzech oddziałach pięciu uczniów narodowości ukraińskiej;
- W roku szkolnym 2022/2023 w dziewięciu oddziałach ogólnodostępnych kształciło się 16 uczniów cudzoziemców, z czego w jednym oddziale dziewięciu uczniów narodowości ukraińskiej. Do oddziału przygotowawczego utworzonego z dniem 1 września 2022 r. zakwalifikowano 11 uczniów cudzoziemców, w tym dziewięcioro pochodzenia

¹⁰ Arkusze opracowywane były dla całego Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku, w skład którego wchodzi Liceum.

¹¹ Odpowiednio na rok szkolny: 2020/2021 – 16 kwietnia 2020 r., 2021/2022 – 16 kwietnia 2021 r., 2022/2023 – 13 kwietnia 2022 r.

¹² Wprowadzone zmiany związane z uczniami cudzoziemskimi dotyczyły: 1] w roku 2021/2022 - dwa aneksy zmian w zakresie: czterech godzin zajęć z języka polskiego, po jednej godzinie dodatkowych zajęć wyrównawczych z matematyki, biologii, języka angielskiego, dwie godziny z religii prawosławnej, dwie godziny dodatkowych zajęć z języka polskiego uczniom; 2] w roku 2022/2023 – dwa aneksy zmian w zakresie: sześciu godzin dodatkowych zajęć z języka polskiego dla uczniów z Ukrainy (w tym dwie godziny dla przybywających z zagranicy), dwie godziny dodatkowych zajęć z matematyki.

¹³ Pismo Zastępcy Prezydenta Miasta Białegostoku nr EDU-IX.4424.396.2022 z 18 sierpnia 2022 r.

¹⁴ Aneks nr 1 z 16 września 2022 r. pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i związki zawodowe (14 września 2022 r.).

¹⁵ Podlaski Kurator Oświaty w Białymstoku zgłosił uwagi do aneksu arkusza organizacyjnego organowi prowadzącemu Szkołę w piśmie nr SPIKU.552.59.2022 z 23 września 2022 r., które zostały przekazane Dyrektorowi Szkoły 28 września 2022 r. (EDU-IX.4424.520.2022) z terminem wykonania do 30 września 2022 r.

Ukraińskiego¹⁶. W trakcie roku szkolnego przyjęto kolejnych troje uczniów cudzoziemców, w tym dwóch narodowości ukraińskiej i jednego francuskiej¹⁷, a z początkiem II semestru z nauki zrezygnował na własny wniosek jeden uczeń narodowości ukraińskiej.

(akta kontroli str. 177-185)

1.3. Liceum nie posiadało odrębnie opracowanych procedur wewnętrznych dotyczących przyjmowania do Liceum uczniów cudzoziemców i włączania ich do funkcjonowania w społeczności szkolnej. Ich rekrutację prowadzono na zasadach powszechnie obowiązujących wszystkich uczniów. Po wprowadzeniu (14 września 2022 r.) zmian w Statucie Szkoły, przyjęcie i kwalifikacja ucznia cudzoziemców do danego oddziału w szkole odbywała się na podstawie odrębnych przepisów (§ 80 ust. 4 statutu). Uregulowania te dotyczyły również młodzieży przybywającej w trakcie 2022 roku z Ukrainy. Dyrektor wyjaśnił, że cudzoziemcy byli przyjmowani i kwalifikowani do oddziałów na podstawie takich samych kryteriów, jak uczniowie pochodzenia polskiego. Jednocześnie stwierdził, że o ile w Liceum były wolne miejsca, rekrutacja uczniów cudzoziemców odbywała się poza systemem Omikron¹⁸, po dostarczeniu przez nich dokumentów określonych w § 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi, w tym m.in.: [1] świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu stwierdzającego ukończenie szkoły lub kolejnego etapu edukacji za granicą; [2] świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu wydanego przez szkołę za granicą, potwierdzającego uczęszczanie ucznia do szkoły za granicą, ze wskazaniem klasy lub etapu edukacji; [3] dokumentu potwierdzającego sumę lat nauki szkolnej ucznia; lub [4] pisemnego oświadczenia dotyczącego sumy lat nauki szkolnej ucznia. Przyjęcia uczniów odbywały się również w ciągu roku szkolnego. Dyrektor wskazał, że ustalenie klasy, w której kontynuowana była nauka takiego ucznia, dokonywane było w oparciu o „... dokumenty wydane przez szkołę za granicą, a w przypadku ich braku oświadczenia rodzica o sumie lat nauki za granicą”. W szczególności kierowano ich do klasy stanowiącej kontynuację nauki szkoły macierzystej ucznia. W roku szkolnym 2022/2023 (po utworzeniu oddziału przygotowawczego) uczniowie cudzoziemców, którzy mieli trudności w posługiwaniu się językiem polskim kwalifikowani byli do tego oddziału przez powołaną przez Dyrektora trzyosobową Komisję w składzie – pedagog oraz dwóch nauczycieli (w tym rusycystka i germanistka)¹⁹.

(akta kontroli str. 6-59, 195-209, 343-346)

1.4. Analiza dokumentacji 20 uczniów cudzoziemców, przyjętych do Liceum w roku szkolnym 2022/2023²⁰, wykazała, że we wszystkich przypadkach podstawą zakwalifikowania ich do nauki w Liceum był wniosek o przyjęcie złożony przez rodziców (opiekunów) dziecka. Ponadto stwierdzono, że:

- Kwalifikacja uczniów do oddziałów ogólnych (siedem przypadków) nastąpiła na podstawie wypełnionego przez opiekuna wniosku (kwestionariusza) oraz opinii o uczniu wrazonej w formie ustnej podczas wstępnej rozmowy z Dyrektorem Szkoły. W czterech przypadkach złożono dokumenty określone w § 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi, tj. świadectwa, zaświadczenia o ukończeniu szkoły lub kolejnego etapu edukacji za granicą lub świadectwa wydanego przez szkołę za granicą²¹. W pozostałych trzech przypadkach uczniów przyjęto na podstawie innych dokumentów, tj. świadectw ukończenia szkół podstawowych w Białymstoku oraz zaświadczeń z egzaminów ośmioklasisty;
- Kwalifikację uczniów przyjętych do oddziału przygotowawczego (13 przypadków) przeprowadziła Komisja kwalifikacyjna. W trakcie czterech właściwie udokumentowanych posiedzeń rozpatrzono pozytywnie wszystkie zgłoszone wnioski o przyjęcie do Liceum.

¹⁶ Wg stanu na 30 września 2022 r.

¹⁷ Uczeń przeniesiony z oddziału ogólnego na podstawie decyzji Komisji Kwalifikacyjnej, na wniosek nauczycieli i rodziców.

¹⁸ Omikron System Rekrutacji do Szkół Ponadpodstawowych.

¹⁹ Zarządzenie Nr 12/2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie powołania komisji kwalifikującej uczniów do oddziału przygotowawczego.

²⁰ W tym: 13 uczniów przyjętych do oddziału przygotowawczego oraz siedmiu do oddziałów ogólnych.

²¹ W tym uczeń przyjęty do oddziału mistrzostwa sportowego uzyskał dodatkowo pozytywny wynik z egzaminu sprawnościowego na warunkach określonych w Statucie Szkoły.

Komisja po przeprowadzonej rozmowie kwalifikacyjnej oraz weryfikacji dodatkowo złożonych dokumentów²², zdecydowała o przyjęciu ich do oddziału przygotowawczego²³.
(akta kontroli str. 184-209, 210-216, 343-347, 441-442)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie sposób przyjmowania uczniów cudzoziemców do Liceum, których rekrutowano na zasadach obowiązujących wszystkich uczniów zgłaszających się do Szkoły. Zgodne z trybem i warunkami określonymi w *rozporządzeniu w sprawie kształcenia osób nie będących obywatelami polskimi*, zweryfikowano przedłożoną przez uczniów cudzoziemców dokumentację oraz przeprowadzono z nimi stosowne rozmowy kwalifikacyjne. W okresie objętym kontrolą zmiany wprowadzane w arkuszach organizacyjnych uzyskały akceptację organu prowadzącego i zostały zatwierdzone w obowiązujących terminach.

OBSZAR

2. Warunki realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wobec dzieci cudzoziemców

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. W Liceum zapewniono środki finansowe na realizację kształcenia uczniów, w tym uczniów cudzoziemców, które Dyrektor planował w arkuszach organizacyjnych na dany rok szkolny. Dostosowywał też zapotrzebowanie na środki finansowe w trakcie roku, wprowadzając stosowne zmiany w arkuszach. Organ prowadzący zaakceptował zgłoszone potrzeby, w tym organizację dodatkowych zajęć z języka polskiego, zajęć wyrównawczych z przedmiotów obowiązkowych oraz sfinansowanie kosztów utworzenia oddziału przygotowawczego dla uczniów nie będących obywatelami polskimi.

Plan wydatków, obejmujący cały Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Białymstoku²⁴, nie zawierał wyodrębnionej części środków niezbędnych do sfinansowania kształcenia uczniów cudzoziemców. Wydatki na funkcjonowanie Liceum w poszczególnych latach kształtowały się następująco:

- 3 065,1 tys. zł wykorzystano w 2020 roku, z czego 3,9 tys. zł przeznaczono na sfinansowanie prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównawczych uczniom cudzoziemców z przedmiotów obowiązkowych (tj.: biologia, geografia, język polski, matematyka oraz język angielski);
- 4 241,6 tys. zł wykorzystano w 2021 roku, z czego 171,4 tys. zł wydatkowano na sfinansowanie kształcenia uczniów cudzoziemców, w tym 161,8 tys. zł na prowadzenie zajęć dodatkowych z języka polskiego, a 9,6 tys. zł na prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównawczych z przedmiotów obowiązkowych (tj.: biologia, geografia, język polski, matematyka i język angielski, wos);
- 4 231,9 tys. zł wykorzystano w 2022 roku, z czego 53,6 tys. zł na kształcenie uczniów cudzoziemskich, w tym 8,1 tys. zł na prowadzenie zajęć dodatkowych z języka polskiego (4,1 tys. zł) i na prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównawczych z przedmiotów obowiązkowych z biologii, języka polskiego, języka angielskiego i matematyki (4 tys. zł), a 45,6 tys. zł, pozyskane z Funduszu Pomocy Ukrainie, wydatkowano na materiały i pomoce dydaktyczne (10 tys. zł) oraz koszty prowadzenia zajęć dla uczniów cudzoziemców (32,7 tys. zł na wynagrodzenia i pochodne nauczycieli prowadzących zajęcia, 2,9 tys. zł na sfinansowanie kosztów utrzymania sal lekcyjnych).

Z kolei ze środków własnych (20 tys. zł) sfinansowano w Liceum organizację wycieczek integrujących uczniów cudzoziemców ze społecznością szkolną²⁵.

Szkoła wykorzystwała również dodatkowe środki pozyskane z UNICEF w kwocie 58,1 tys. zł, które wydatkowano na potrzeby całego Zespołu Szkół (w tym też Liceum). Ze środków tych

²² Świadectw ukończenia szkoły poza granicami Polski (sześciu uczniów), charakterystyk ucznia wystawionych przez szkoły zagraniczne (trzech uczniów), świadectw ukończenia szkoły podstawowej w Polsce (dwóch uczniów), zaświadczenia o ukończeniu szkoły przez jednego ucznia oraz aktów urodzenia lub nadania pesel, dowodów lub paszportów.

²³ Wszystkie posiedzenia zostały właściwie udokumentowane – w każdym przypadku sporządzono pisemny protokół.

²⁴ W skład Zespołu (dalej: ZSOiT) wchodzi IX Liceum Ogólnokształcące, Technikum Nr 1, Informat oraz stołówka szkolna.

²⁵ Środki te wydatkowano na opłacenie biletów wstępu, wynajmu autokarów oraz wyżywienia.

zakupiono wyposażenie i pomoce dydaktyczne²⁶.

(akta kontroli str. 217-258)

W ocenie Dyrektora „środki finansowe otrzymane przez Szkołę w latach 2022-2023 były wystarczające i pozwalały na realizację zadań związanych z kształceniem uczniów cudzoziemców. W jego opinii środki te „Mogłyby być większe, wtedy zorganizowano by ciekawsze formy integracji oraz wycieczek po Polsce w celu poznania jej historii”.

(akta kontroli str. 216)

2.1.2. Badanie przeprowadzone na próbie 12 zapisów w księdze ucznia dotyczących przyjęcia oraz wykreślenia z listy uczniów²⁷ wykazało, że:

- Stosownie do postanowień art. 30 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *systemie informacji oświatowej*²⁸ w SIO zamieszczano terminowo, tj. w ciągu 7 dni dane identyfikacyjne ucznia przyjętego do Szkoły lub skreślonego z listy uczniów. W przypadku pięciu uczniów cudzoziemców Szkoła, podjęła czynności zmierzające do ustalenia przyczyn ich przedłużającej się nieobecności na zajęciach²⁹. Na podstawie informacji przekazanych przez Urząd do Spraw Cudzoziemców wykreślono ich z księgi uczniów i zaktualizowano niezwłocznie zapisy w SIO (14 kwietnia 2022 r.)³⁰;
- Dane zamieszczone w SIO na temat przyjęcia lub wykreślenia uczniów cudzoziemców oraz korzystania przez nich z dodatkowych bezpłatnych zajęć z języka polskiego były zgodne z prowadzoną dokumentacją, arkuszem organizacyjnym³¹ i odpowiadały informacjom ujętym w księdze uczniów. (akta kontroli str. 184-185, 259-300)

2.2. Podstawa programowa kształcenia ogólnego uczniów w zakresie nauczania języka polskiego, matematyki, historii, geografii i biologii była realizowana w oparciu o ogólnodostępne programy wydawnictw pedagogicznych, zaakceptowane przez Dyrektora Szkoły i pozytywnie zaopiniowane przez Radę Pedagogiczną³².

W latach szkolnych 2020/2021 – 2021/2022 uczniowie cudzoziemcy nie zgłaszali potrzeb w zakresie zmian w obowiązujących programach kształcenia jak wyjaśniła Wicedyrektor Szkoły „uczeń, który został przyjęty do oddziału ogólnego musiał dostosować się do obowiązujących programów i rozkładów nauczania obowiązujących w danym typie Szkoły. Szkoła umożliwiła im uczestnictwo na dodatkowych zajęciach z języka polskiego. (...) część uczniów, którzy przybyli bezpośrednio po wybuchu wojny na Ukrainie, intensywnie uczyła się języka polskiego, co pozwoliło im przejść do klasy programowo wyżej, a część rozpoczęła ponownie naukę od klasy pierwszej, gdyż nie została sklasyfikowana (dotyczy całego ZSOiT)”. (akta kontroli str. 301-302, 555-741)

Po wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie i utworzeniu na początku roku szkolnego 2022/2023 oddziału przygotowawczego w Liceum podjęto skuteczne działania mające na celu dostosowanie użytkowanych programów do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów cudzoziemców. Po utworzeniu oddziału przygotowawczego odbyło się spotkanie organizacyjne grona pedagogicznego³³. Na podstawie ustaleń przyjętych na spotkaniu wypracowano i wdrożono następujące reguły: [1] w oddziale przygotowawczym dobrane programy nauczania z języka polskiego oraz przedmiotów obowiązkowych realizowały

²⁶ Środkami UNICEF sfinansowano zakup m.in. 10 laptopów z oprogramowaniem, 25 licencji do oprogramowania Adobe Creative i 10 licencji oprogramowania Adobe Photoshop, projektor, wózek do laptopów.

²⁷ Próbą objęto wszystkich uczniów cudzoziemców przyjętych i skreślonych z listy uczniów Liceum w roku szkolnym 2021/2022. Dz.U. z 2022 r. poz. 2597 ze zm.

²⁸ Dyrektor Szkoły wystąpił z wnioskiem o udostępnienie danych przetwarzanych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców dotyczącym deklarowanego adresu pobytu pięciu uczniów cudzoziemców kształcących się w Liceum.

²⁹ Z przekazanych informacji wynikało, że pięciu wzmiankowanych uczniów, przestało korzystać z opieki Urzędu i nie znane było ich aktualne miejsce pobytu. Pismo nr DPS.WPiP.418.12.2022/KS z 11 kwietnia 2022 r Zastępcy Dyrektora Departamentu Pomocy Społecznej.

³⁰ W roku szkolnym 2021/2022 (po 30 września) na wniosek Dyrektora organ prowadzący wyraził zgodę na zorganizowanie dodatkowych bezpłatnych zajęć z języka polskiego dla uczniów cudzoziemców. Stosowne zmiany wprowadzono aneksami do arkuszy organizacyjnych Nr 2 z 7 grudnia 2021 r., Nr 3 z 17 lutego 2022 r.

³¹ Akceptacja programów nauczania przez Radę Pedagogiczną w latach szkolnych: 2020/2021 – uchwała Nr 459/2020 z 25 czerwca 2020 r., 2021/2022 – uchwała Nr 512/2022 z 24 czerwca 2021 r., 2022/2023 – uchwała Nr 576/2022 z 23 czerwca 2022 r.

³² Na początku roku szkolnego 2022/2023 zorganizowano spotkanie, którego tematem było omówienie m.in. problemów i wypracowanie reguł postępowania powstałego z uczniami cudzoziemców kształcących się w oddziale przygotowawczym, stosowanych ramowych programów i planów nauczania, zasad oceniania uczniów oraz prowadzenia zajęć z uczniami obcokrajowcami.

minimum podstawy programowej; [2] nauczyciele z przedmiotów język polski, matematyka, historia, geografia i biologia, na pierwszych zajęciach, przeprowadzili obserwacje diagnozujące i testy sprawdzające wiedzę oraz umiejętności uczniów cudzoziemców w zakresie pisania i czytania w języku polskim; [3] na podstawie przeprowadzonych diagnoz zostały zmodyfikowane i dostosowane programy nauczania do umiejętności uczniów, które w trakcie roku szkolnego podlegały dalszym modyfikacjom; [4] nauczyciele na początkowym etapie pracy z uczniem cudzoziemskim wykorzystywali m.in. prezentacje multimedialne, filmy tematyczne, witryny rządowe, przygotowywali krzyżówki, karty pracy oraz wprowadzali słownictwo, którego uczniowie musieli się nauczyć, aby móc zrealizować zakres z kolejnego tematu. Szkoła pozyskała również w październiku 2022 roku zestawy startowe dla uczniów oddziału przygotowawczego, zawierające książki pt. „Na dobry początek. Powitalna książka-prezent dla dzieci i rodziców z Ukrainy” (sfinansowane środkami Urzędu Miejskiego w Białymstoku). (akta kontroli str. 69-72, 92-182, 306-307, 342)

Wicedyrektor Szkoły podała, że dużym wsparciem okazał się „(...) asystent językowy, trójjęzyczny (angielski, rosyjski i polski) ze względu na różnorodność kulturową i językową uczniów (Białorusini, Ukraińcy i Francuz)”, który prowadził dla uczniów z oddziału dodatkowe bezpłatne zajęcia konwersacyjne. Uczniowie podczas lekcji mieli możliwość korzystania ze słowników oraz zakupionych na ich potrzeby tabletów, a z uczniami, którzy mieli szczególne trudności adaptacyjne związane z kształceniem, na lekcjach prowadzona była praca indywidualna, która polegała m.in. na zmniejszeniu ilości zadań do rozwiązania.

(akta kontroli str. 303-306, 307, 328)

Z badań ankietowych NIK³⁴ wynika, że wszyscy ankietowani nauczyciele przeprowadzili diagnozę wstępną poziomu wiedzy i umiejętności uczniów rozpoczynających naukę w Szkole. Na ich podstawie dostosowywali programy nauczania do potrzeb uczniów, głównie w zakresie treści edukacyjnych, metod i form pracy z uczniem, ale też form ich oceniania. Polegały one m.in. na:

- różnicowaniu stopnia trudności zadań, dostosowaniu liczby zadań do wykonania w określonym czasie lub wydłużeniu czasu pracy,
- korzystaniu z dodatkowych pomocy (np. słowników, internetu itp.) podczas pracy,
- przygotowaniu obrazków, tekstów oraz treści programowych w prostym języku (teksty preparowane), zastosowaniu określonej metody w pracy z uczniem, pracy z pomocą nauczyciela/ asystenta/ kolegów podczas zajęć,
- zmniejszeniu obszerności tekstów do czytania lub materiału do opanowania, sprawdzaniu wiedzy w określonej formie.

(akta kontroli str. 340-341)

2.3. W związku z napływem cudzoziemców po wybuchu konfliktu zbrojnego na Ukrainie w Liceum został zorganizowany w roku szkolnym 2022/2023 oddział przygotowawczy, stosownie do postanowień przewidzianych w art. 165 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*³⁵. Z zachowaniem też wymogów określonych postanowieniami § 16 ust. 1, 2, 5 i 9 *rozporządzenia w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi do nauki w tym oddziale zakwalifikowano 14 uczniów (w tym 11 pochodzenia ukraińskiego), na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych w tygodniowym rozkładzie przeznaczono 26 godzin³⁶, a naukę języka polskiego prowadzono w wymiarze ośmiu godzin. Do nauki języka polskiego uczniów cudzoziemców przyjęto program pt. „Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz Ty”³⁷, który uzyskał akceptację Ministerstwa Oświaty i Nauki Ukrainy i mógł być oficjalnie wykorzystywany w szkolnictwie polonijnym na Ukrainie.*

(akta kontroli str. 171-176, 186-194)

³⁴ Badania ankietowe przeprowadzona na potrzeby NIK, którymi zostali objęci nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniami cudzoziemcami z przedmiotów: język polski, matematyka, historia, geografia i biologia.

³⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm. Dalej: *ustawa prawo oświatowe*.

³⁶ Język polski – 6 godz./tyg., matematyka – 3 godz./tyg., język angielski – 2 godz./tyg., w-f – 2 godz./tyg., historia – 1 godz./tyg., geografia – 1 godz./tyg., biologia – 1 godz./tyg., język rosyjski – 1 godz./tyg., muzyka – 1 godz./tyg., chemia – 1 godz./tyg., fizyka – 1 godz./tyg., edukacja dla bezpieczeństwa – 1 godz./tyg., informatyka – 1 godz./tyg., historia i teraźniejszość – 1 godz./tyg., zajęcia z wychowawcą – 1 godz./tyg.

³⁷ Publikacja Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Fundacja Wolność i Demokracja oraz Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców „Polonicum” UW opracowana przy współpracy z Centrum Metodycznym w Drohobyczu.

2.4. W latach szkolnych 2020/2021 – 2021/2022 nie wystąpiły przypadki skracania lub wydłużania etapów nauki uczniom cudzoziemców. Z kolei po utworzeniu oddziału przygotowawczego w roku szkolnym 2022/2023 (I semestr) nie zgłoszono Radzie Pedagogicznej (nauczyciele uczący uczniów cudzoziemców, pedagog lub psycholog), żadnego wniosku o skrócenie lub przedłużenie okresu nauki uczniom cudzoziemców w danym oddziale. Stąd też Rada Pedagogiczna w omawianym okresie nie podejmowała decyzji w tym zakresie³⁸. (akta kontroli str. 343-346, 555-741)

2.5. W drugim semestrze roku szkolnego 2021/2022 (po 24 lutego 2022 r.) do Liceum zgłosiło się łącznie pięciu uczniów pochodzenia ukraińskiego. Analiza ich dokumentacji wykazała, że wszystkich uczniów pochodzenia ukraińskiego:

- przyjęto do oddziałów ogólnych na poziomie I klasy, ponieważ w Szkole nie było w tym czasie utworzonego oddziału przygotowawczego.
- sklasyfikowano i promowano do kolejnej klasy na koniec roku szkolnego 2021/2022 na mocy decyzji Rady Pedagogicznej³⁹. (akta kontroli str. 210-215)

Wicedyrektor Szkoły wyjaśniła, że: „(...) uczniowie zostali przypisani do klas pierwszych, tj. zgodnie z rozporządzeniem do klasy rocznikowo im pasującej. Uczniowie, w trakcie trwania semestru pisali sprawdziany z materiałów z I semestru z przedmiotów obowiązkowych. Uczniowie dostarczyli również wykazy ocen ze szkół z kraju ich pochodzenia lub oświadczenia rodzica o ocenach jakie mieli za pierwsze półrocze. Uczniowie pochodzenia ukraińskiego intensywnie uczyli się języka polskiego, co pozwoliło im przejść do klasy programowo wyższej. Nauczyciele prowadzący przedmioty obowiązkowe dostosowywali programy nauczania tak, aby mogli oni przyswoić i opanować wiedzę z podstawy programowej, była z nimi prowadzona praca indywidualna. Uczniowie Ci, zostali sklasyfikowani na podstawie rozporządzenia dot. klasyfikacji, promowania uczniów do kolejnych klas. Rada Pedagogiczna podjęła decyzje o sklasyfikowaniu uczniów na podstawie ocen i opinii nauczycieli wychowawców oraz nauczycieli prowadzących dany przedmiot. (...)” (akta kontroli str. 303-304)

Jednakże przed rozpoczęciem kolejnego roku szkolnego uczniowie ci zrezygnowali z kontynuowania nauki w Liceum i opuścili Szkołę (z końcem sierpnia 2022 r.). (akta kontroli str. 184-185)

2.6. W latach objętych kontrolą Dyrektor Szkoły zapewnił uczniom cudzoziemców, mającym trudności z językiem polskim dodatkowe zajęcia z języka polskiego stosownie do postanowień § 17 rozporządzenia w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi. W poszczególnych latach szkolnych w uzgodnieniu z organem prowadzącym wprowadzono dodatkowe zajęcia z języka polskiego w następującym wymiarze:

- dwóch godzin tygodniowo dla 14 uczniów w roku szkolnym 2020/2021 (od 30 września 2020 r.)⁴⁰;
- dwóch godzin tygodniowo dla 14 uczniów w roku szkolnym 2021/2022 (od 27 września 2021 r.)⁴¹
- dwóch godzin tygodniowo z nauczania indywidualnego dla pięciu uczniów pochodzenia afgańskiego w roku szkolnym 2021/2022 (od 1 marca 2022 r.)⁴²;
- sześciu godzin zajęć dodatkowych dla uchodźców z Ukrainy kształcących się w utworzonym oddziale przygotowawczym w roku szkolnym 2022/2023 (od 29 września 2022 r.)⁴³

W roku szkolnym 2022/2023 (od 29 września 2022 r.) w Liceum zorganizowano dodatkowe zajęcia z języka polskiego w wymiarze dwóch godzin tygodniowo dla uczniów przybywających z zagranicy. Jednakże ze względu na brak chętnych zajęcia te nie były realizowane.

(akta kontroli str. 69-170, 348-354)

³⁸ Oddział przygotowawczy w roku szkolnym 2022/2023 funkcjonuje od 19 września 2022 r.

³⁹ Decyzja Rady Pedagogicznej nr 563/2022 z 20 czerwca 2022 r.

⁴⁰ Aneks nr 2 z 27 listopada 2020 r.

⁴¹ Aneks nr 2 z 1 października 2021 r.

⁴² Aktualizacja w systemie Vulcan nr zsoit_2021-2022_w5 zaakceptowana 8 kwietnia 2022 r.

⁴³ Aneks nr 2 z 13 grudnia 2022 r.

2.7. Dyrektor Szkoły podejmował właściwe działania w celu zapewnienia uczniom cudzoziemcom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, stosownie do możliwości przewidzianych postanowieniami § 2 ust. 1-2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁴⁴. W Liceum, uczniom cudzoziemców, którzy mieli trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi bądź ze zmianą środowiska, zorganizowano zajęcia wyrównawcze. I tak:

- w roku szkolnym 2020/2021 (od 28 września 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.) prowadzono zajęcia wyrównawcze sześciu uczniom cudzoziemców po 1 godz./tyg. z matematyki, geografii, biologii, wos-u, języka polskiego i języka angielskiego;
- w roku szkolnym 2021/2022 prowadzono zajęcia wyrównawcze dwóm uczniom cudzoziemców⁴⁵ po 1 godz./tyg. z języka angielskiego i biologii, pięciu uczniom po 1 godz./tyg. z matematyki oraz sześciu uczniom po 1 godz./tyg. z języka polskiego dla cudzoziemców;
- w roku szkolnym 2022/2023 prowadzono pięciu uczniom zajęcia wyrównawcze z matematyki po 1 godz./tyg.⁴⁶.

O wyborze formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej decydowało rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów obcokrajowców i czynników środowiskowych wpływających na ich funkcjonowanie. W roku szkolnym 2022/2023 wszyscy uczniowie cudzoziemcy⁴⁷ (31) uczący się w Liceum, korzystali z wybranych dla nich m.in. zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz porad i konsultacji indywidualnych. Jak oświadczył pedagog szkolny „rozmowy diagnostyczne oraz diagnoza na bieżąco jest realizowana przez pedagoga szkolnego oraz wychowawców klas. Były również zespoły w celu omówienia funkcjonowania cudzoziemców. Na bieżąco była prowadzona współpraca pomiędzy pedagogami szkolnymi, wychowawcami, nauczycielami oraz nauczycielem tłumaczem”.

W latach 2020/2021 – 2022/2023 (do dnia zakończenia kontroli) w Liceum nie organizowano natomiast uczniom cudzoziemcom klas terapeutycznych oraz zajęć specjalistycznych⁴⁸. Korzystali oni w tym czasie z porad i konsultacji w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Z tej formy skorzystało odpowiednio: 10, 10, 21 uczniów cudzoziemców.

(akta kontroli str. 355, 389-417)

Dyrektor wyjaśnił, że „pedagog/psycholog szkolny jest do dyspozycji uczniów cudzoziemców w miarę ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. W ramach rozpoznawania indywidualnych potrzeb uczniów nie powstawały specjalne diagnozy.” W ramach zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom cudzoziemcom do rodziców uczniów skierowano pismo informujące o pomocy i wsparciu ich przez pedagogów szkolnych oraz o możliwości konsultowania się w poradniach psychologiczno-pedagogicznych na terenie Miasta Białegostoku. Organizowano również spotkania z rodzicami, podczas których mieli oni możliwość zgłaszania swoich potrzeb w zakresie dodatkowej pomocy. Pedagodzy Szkoły w ramach swoich obowiązków prowadzili badania i działania diagnostyczne sytuacji wychowawczych w Szkole, w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły.

(akta kontroli str. 343-346)

Dodatkowo w ramach pomocy uczniom cudzoziemców w adaptacji w społeczności szkolnej, w roku szkolnym 2022/2023 zorganizowano i przeprowadzono w oddziale przygotowawczym Liceum pięć zajęć, pogadanek związanych z funkcjonowaniem uczniów cudzoziemców w Szkole, dotyczących m.in.: zasad, praw i obowiązków ucznia w szkole, emocji towarzyszących uczniom w klasie oraz sposobów zapobiegania zjawiskom przemocy.

⁴⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1280, ze zm.

⁴⁵ Aktualizacja w systemie Vulcan nr zsoit_2021-2022_w3 zaakceptowano z 7 grudnia 2021 r.

⁴⁶ Zostały przyznane od 10 października 2022 r. Aneks nr 3 z 24.01.2023 r.

⁴⁷ Dane z 11 anonimowych ankiet wypełnionych przez nauczycieli wychowawców klas w których uczyli się uczniowie cudzoziemcy w roku szkolnym 2022/2023.

⁴⁸ Zajęcia rozwijające uzdolnienia dla uczniów szczególnie uzdolnionych (§ 7 rozporządzenia w sprawie zasad organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole) oraz zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się (§ 14 ww. rozporządzenia).

Uczniom cudzoziemców zorganizowano również spotkanie z funkcjonariuszami białostockiej policji na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich. Z kolei pedagodzy szkolni przeprowadzili z nimi szereg rozmów indywidualnych na temat ich problemów i potrzeb⁴⁹.

(akta kontroli str. 403-417)

2.8. Szczegółowe warunki i sposób wewnątrzszkolnego oceniania uczniów zostały określone w Statucie Szkoły. Wskazano w nim ogólne zasady dotyczące m.in.: [1] oceniania osiągnięć uczniów oraz ich zachowania; [2] dostosowania wymagań edukacyjnych oraz sposobów wspierania uczniów⁵⁰; [3] oceniania wiadomości, umiejętności i zachowania uczniów na zajęciach edukacyjnych; [4] klasyfikowania uczniów oraz zasady podwyższania przewidywanej oceny rocznej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych i oceny zachowania; [5] egzaminu klasyfikacyjnego i poprawkowego z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych. Zasady oceniania zawarte w Statucie Szkoły dotyczyły całej społeczności uczniowskiej i nie regulowały w odrębny sposób zasad oceniania uczniów cudzoziemców. Z informacji przekazanej przez Dyrektora Szkoły oraz Wicedyrektora Szkoły wynika, że „w roku szkolnym 2022/2023 nie były opracowywane odrębne przedmiotowe systemy oceniania przeznaczone dla uczniów cudzoziemców z oddziału przygotowawczego”.

Natomiast wszystkich rodziców i uczniów (w tym uczniów cudzoziemców) informowano i zapoznawano na początku roku szkolnego z następującymi informacjami w zakresie:

- wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania,
- sposobów sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- warunków i trybu uzyskiwania, wyższej niż przewidywana, rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych i z zachowania.

Fakt ten wychowawcy poszczególnych klas udokumentowali odpowiednimi zapisami w dziennikach lekcyjnych.

(akta kontroli str. 6-59, 418)

Z badań ankietowych sposobu oceniania, przeprowadzonych wśród sześciu nauczycieli języka polskiego, matematyki, geografii, historii, biologii i chemii (prowadzących zajęcia z udziałem uczniów cudzoziemców) wynika, że przy ocenianiu uczniów cudzoziemców dostosowywali wymagania do możliwości uczniów cudzoziemców. Dwóch z nich przy ocenianiu dostosowywało tym uczniom liczbę zadań do wykonywania w określonym czasie, trzech różnicowało stopień trudności zadań, a jeden sprawdzał wiedzę w określonej formie.

(akta kontroli str. 340-341)

2.9. W roku szkolnym 2021/2022 do egzaminu zewnętrznego zgłoszono w systemie SIOEO⁵¹ ogółem 35 uczniów, w tym troje uczniów cudzoziemców. Stosownie do postanowień art. 44 zzzr ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵², w Liceum umożliwiono wszystkim zgłoszonym uczniom cudzoziemcom zdawanie egzaminu dojrzałości, w warunkach i formach dostosowanych do ich potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych wynikających z trudności językowych⁵³. Korzystali oni z dostosowań polegających na przedłużeniu egzaminu ustnego o 15 minut z języka polskiego, przedłużeniu pisemnego egzaminu o 30 minut z matematyki i języka polskiego, ze słownika dwujęzycznego na każdym egzaminie pisemnym oprócz języka obcego oraz dostosowania zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych. Do egzaminu maturalnego w 2022 roku, przystąpili wszyscy zgłoszeni uczniowie, tylko jeden z nich uzyskał świadectwo dojrzałości, pomimo że Szkoła na podstawie pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej, umożliwiła im skorzystanie z dostosowania warunków i form zdawania egzaminu.

⁴⁹ Ich tematykę i zakres odnotowano w dziennikach szkolnych.

⁵⁰ Dostosowania te polegały m.in. na: obniżeniu wymagań edukacyjnych na podstawie opinii z poradni specjalistycznej w stosunku do ucznia u którego stwierdzono trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe; zwolnieniu ucznia z zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii wydanej przez lekarza; zwolnieniu z nauki drugiego języka obcego na podstawie opinii właściwej poradni psychologiczno-pedagogicznej wydanej w związku z wadą słuchu lub dysleksją rozwojową; stworzeniu przez szkołę odpowiednich warunków dla ucznia do rozwijania zainteresowań i udziału w olimpiadach i konkursach; promowaniu uczniów z wysokimi osiągnięciami poprzez nominowanie do stypendium Prezesa Rady Ministrów, Ministra Edukacji Narodowej oraz Prezydenta Miasta Białegostoku; realizacji przez nauczycieli programów nauczania w sposób umożliwiający uczniom zaplanowanie własnego rozwoju zawodowego; organizowaniu dodatkowych zajęć uczniom, tego wymagającym.

⁵¹ System Informatyczny Obsługujący Egzamin Ogólnokształcące.

⁵² Dz. U. z 2022 r. poz. 2230.

⁵³ Pozytywna opinia Rady Pedagogicznej, decyzja nr 551/2022 z 20 stycznia 2022 r.

W roku szkolnym 2022/2023 do egzaminu zewnętrznego zostało zgłoszonych w systemie SIOEO ogółem 62 uczniów, w tym dwoje uczniów cudzoziemców. Na podstawie pozytywnej decyzji Rady Pedagogicznej⁵⁴, Szkoła umożliwiła uczniom nieposiadającym obywatelstwa polskiego skorzystanie z dostosowania warunków i/lub form zdawania egzaminu na takich samych zasadach, jak w roku poprzednim. (akta kontroli str. 419-435)

2.10. W latach 2020-2023 placówki dyplomatyczne i konsularne z kraju pochodzenia ucznia obcokrajowca działające na terenie RP, nie zwracały się do Dyrektora Szkoły z prośbą o organizację zajęć nauki języka i kultury kraju pochodzenia. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że pomimo możliwości wynikających z postanowień § 20 *rozporządzenia w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi* do Liceum nie zgłosiła się żadna tego typu placówka. Liceum nie podejmowało więc współpracy z takimi placówkami w zakresie organizowania nauki języka i kultury kraju ich pochodzenia. W Liceum działania integrujące uczniów cudzoziemców ze społecznością szkolną nie były też wspomagane lub objęte patronatem przez stowarzyszenia kulturalno-oświatowe danej narodowości prowadzonych. (akta kontroli str. 343-346, 926-954)

2.11. W kontrolowanym okresie do Liceum uczęszczało 43 uczniów cudzoziemców głównie narodowości białoruskiej (20), ukraińskiej (16) i afgańskiej (5)⁵⁵. W latach szkolnych 2020/2021 oraz 2021/2022 w Liceum nie zatrudniano dodatkowych osób do pomocy dla uczniów cudzoziemców (o których mowa w art. 165 ust. 8 *ustawy prawo oświatowe*), gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Szkoły „(...) stanowili oni niewielki odsetek wszystkich uczniów Szkoły. Uczniowie obcokrajowcy otrzymywali pomoc od nauczycieli oraz innych pracowników Szkoły, którzy biegle posługiwali się językiem angielskim, rosyjskim czy niemieckim. Uczniowie Ci, nie zgłaszali problemów z powodu barier komunikacyjnych w Szkole”. (akta kontroli str. 184-185, 343-347)

Po utworzeniu na początku roku szkolnego 2022/2023 oddziału przygotowawczego, Dyrektor Szkoły podjął starania o uzyskanie zgody organu prowadzącego na zatrudnienie asystenta z biegłą znajomością języka rosyjskiego, którego zadaniem byłoby wspomaganie procesu kształcenia uczniów cudzoziemców w Liceum⁵⁶. W efekcie organ prowadzący wyraził zgodę na zatrudnienie asystenta kulturowego w charakterze pomocy nauczyciela w wymiarze 0,5 etatu (20 godz./tygodniowo)⁵⁷. Stosowną umowę o pracę na czas określony (na 11 miesięcy) zawarto 17 października 2022 r., a do zadań zatrudnionej osoby należało m.in.:

- uczestniczenie w procesie adaptacyjno-integracyjnym ucznia od pierwszego dnia jego przybycia do szkoły z rodzicami, aż do chwili jej ukończenia;
- pomoc w wypełnianiu wniosku i skompletowaniu wymaganych dokumentów;
- udzielanie informacji o systemie edukacji w Polsce i panujących zasadach w Szkole;
- wspieranie uczniów cudzoziemców w nauce oraz w procesie integracji ze społecznością szkolną;
- wspomaganie uczniów językowo, podczas codziennej komunikacji oraz wspieranie w edukacji szkolnej na zajęciach w tworzeniu notatek czy pracach domowych;
- pomoc w tłumaczeniu z języka polskiego na język ojczysty ucznia i jego rodziny, zarówno podczas zajęć lekcyjnych jak i zebrań rodziców oraz spotkań indywidualnych z psychologiem/pedagogiem szkolnym, dyrekcją, nauczycielami;
- pośredniczenie w kontaktach pomiędzy szkołą a rodzicami dzieci;
- wspieranie uczniów w zrozumieniu systemu oceniania, pomoc w planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej;
- prowadzenie mediacji w przypadku konfliktów na tle kulturowym, rasowym, narodowościowym, etnicznym czy religijnym. (akta kontroli str. 131-170, 436-442)

⁵⁴ Pozytywna opinia Rady Pedagogicznej, decyzja nr 626/2023 z 19 stycznia 2023 r.

⁵⁵ Pozostałych dwóch uczniów pochodziło z Francji i Rosji.

⁵⁶ Wniosek Dyrektora Szkoły do Prezydenta Miasta Białegostoku z 13 września 2022 r.

⁵⁷ Pismo Zastępcy Prezydenta Miasta Białegostoku nr EDU-IX.4424.484.2022 z 15 września 2022 r.

2.12. Stosownie do postanowień § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe⁵⁸ Dyrektor Szkoły analizował i określał w planach nadzoru pedagogicznego potrzeby nauczycieli w zakresie ich doskonalenia zawodowego, które uwzględniały wyniki nadzoru pedagogicznego, wyniki egzaminu zewnętrznego czy wnioski nauczycieli o dofinansowanie. Zatrudnieni w szkole nauczyciele mieli możliwość zgłaszania swoich potrzeb rozwoju do wyznaczonej osoby zajmującej się planem Wewnątrzszkolnego Kształcenia Nauczycieli (WDN). Jak wyjaśnił Dyrektor „w latach 2020-2023 Szkoła (organ prowadzący) nie przeznaczyła środków finansowych dedykowanych doskonaleniu pracy nauczycieli z uczniami cudzoziemskimi”. (akta kontroli str. 343-347, 443-552)

Analiza badań ankietowych przeprowadzonych na potrzeby kontroli NIK⁵⁹, wykazała, że 18 nauczycieli widzi potrzebę organizacji szkoleń w zakresie pracy z uczniem cudzoziemskim, a 11 z nich zgłaszało takie zapotrzebowanie do Dyrektora Szkoły. W zorganizowanym przez Szkołę doskonaleniu zawodowym związanym z edukacją (wychowaniem, opieką) ucznia cudzoziemskiego w latach szkolnych 2022/2023 i 2021/2022 uczestnictwo zadeklarowało 19 nauczycieli. Z własnej inicjatywy i na własny koszt w doskonaleniu zawodowym związanym z edukacją uczniów cudzoziemców głównie w formie szkoleń online, e-learningowych i webinarium uczestnictwo zadeklarowało 25 nauczycieli. (akta kontroli str. 553-554)

W Liceum zapewniono nauczycielom wsparcie przy kształceniu uczniów cudzoziemców, po wybuchu konfliktu zbrojnego na Ukrainie (18 marca 2022 r.). W ramach doskonalenia zawodowego zorganizowano dla wszystkich nauczycieli zatrudnionych w Liceum webinarium pt. „Uczeń z Ukrainy w polskiej szkole”. Z kolei 14 nauczycieli uczestniczyło (w okresie od marca do czerwca 2022 roku) w szkoleniach na temat pracy z uczniami z doświadczeniem migracji, w tym m.in.: *Uchodźcy w klasie – co teraz zrobić?, Jak wspierać uchodźców z Ukrainy, Mam w szkole uczniów z Ukrainy – pierwsze dni w szkole (nauczanie języka angielskiego w ukraińskim systemie edukacji), Ocenianie i klasyfikacja uczniów z Ukrainy, Trudne sytuacje w klasie, w której są uczniowie różnych narodowości, Wielokulturowość w polskiej szkole – praca z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, Uczeń z innego kręgu kulturowego w szkole ogólnodostępnej.* (akta kontroli str. 453-454)

2.13. W Liceum zapewniono nauczycielom i uczniom dostęp do odpowiednich pomocy dydaktycznych. W latach 2021-2023 wydatkowano na ten cel odpowiednio 12,1 tys. zł; 81,0 tys. zł i 6,3 tys. zł (do 28 lutego 2023 r.). Ze środków tych sfinansowano zakup m.in.: książek do biblioteki szkolnej, piłek sportowych do sali gimnastycznej, stolików i krzesełek do klas, komputerów przenośnych z akcesoriami, projektorów oraz oprogramowania do sprzętu komputerowego. Przedmiotowe pomoce dydaktyczne i wyposażenie przeznaczone były dla ogółu uczniów ZSOiT, w tym dla uczniów cudzoziemców⁶⁰. (akta kontroli str. 217-226)

W 2022 roku w związku z utworzeniem oddziału przygotowawczego dla uczniów cudzoziemców, powiększono zbiory biblioteki szkolnej o wydawnictwo przydatne w nauce języka polskiego pt. „Raz, dwa, trzy i po polsku mówisz ty!” (5 szt.), gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Szkoły „zbiory biblioteczne nie wymagały specjalnego zwiększenia”. (akta kontroli str. 342-347)

W latach 2022-2023 ZSOiT otrzymał również ze źródeł zewnętrznych wyposażenie i wsparcie finansowe przeznaczone na kształcenie uczniów cudzoziemców, w szczególności:

- przy wsparciu UNICEF zakupiono sprzęt komputerowy w postaci tabletów z klawiaturą (12 szt.)⁶¹;

⁵⁸ Dz. U. poz. 1653.

⁵⁹ Badania ankietowe skierowane do 42 osobowej grupy nauczycieli szkoły, którzy w roku szkolnym 2022/2023 prowadzili lekcje z uczniami cudzoziemcami i byli zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin.

⁶⁰ Prowadzona w Liceum ewidencja księgową nie pozwalała wyodrębnić wydatków ponoszonych na zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia wyłącznie na potrzeby uczniów cudzoziemców.

⁶¹ Sprzęt odebrany protokolarnie 7 listopada 2022 r.

- w ramach programu partnerskiego Miasta Białystok z UNICEF, szkoła zakupiła wózek do laptopów, licencje do oprogramowania Adobe Creative (25 szt.), oprogramowanie Adobe Fotoshop (10 szt.), urządzenie wielofunkcyjne, projektor, notebooki (10 szt.) oraz wyposażała salę fotograficzną w drobne pomoce dydaktyczne. (akta kontroli str. 229-244)

Z badań ankietowych przeprowadzonych na 42 nauczycieli pracujących w oddziałach, w których uczyli się uczniowie cudzoziemcy, 29 zadeklarowało, że korzysta z pomocy dydaktycznych zakupionych przez Szkołę, a 17 z nich uważa, że są one wystarczające do pracy z uczniem obcokrajowcem. Część nauczycieli deklarowało, że korzysta z pomocy dydaktycznych, ale organizuje je we własnym zakresie (10 z 42). (akta kontroli str. 553-554)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych wobec uczniów cudzoziemców. Proces dydaktyczny prowadzili odpowiednio wykwalifikowani nauczyciele, w oparciu o programy nauczania dostosowane do potrzeb tych uczniów i ich możliwości. Zapewniono im możliwość udziału w dodatkowych zajęciach z języka polskiego, zajęciach wyrównawczych i wspomaganie podczas egzaminów zewnętrznych. Wszyscy uczniowie cudzoziemcy mieli również możliwość skorzystania ze wsparcia psychologiczno-pedagogicznego zapewnianego w Liceum w formach odpowiednich do zgłaszanych potrzeb edukacyjnych i wychowawczych.

OBSZAR

3. Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły nad zajęciami dla dzieci cudzoziemców

Opis stanu
faktycznego

3.1. Dyrektor Liceum w latach szkolnych 2019/2020 – 2022/2023 sprawował nadzór pedagogiczny stosownie do postanowień § 5 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego*⁶². Opracowane plany nadzoru pedagogicznego dotyczyły całego ZSOiT w Białymstoku, bez wyszczególniania działań na poszczególne szkoły wchodzące w skład tej placówki oświatowej. Sporządzone plany w latach szkolnych 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023 terminowo przedstawiono Radzie Pedagogicznej (tj. do 15 września każdego roku szkolnego), zgodnie z § 23 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego*.

W Planach nadzoru pedagogicznego zawarto zadania i czynności określone w art. 55 ustawy *Prawo oświatowe*, które polegały na obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej Szkoły oraz innej jej działalności statutowej. Uwzględniano w nich: priorytety i wnioski z nadzoru Podlaskiego Kuratora Oświaty, priorytety Prezydenta Miasta Białegostoku, podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym oraz wnioski z nadzoru prowadzonego przez Dyrektora Szkoły. Plany obejmowały również takie działania jak: [1] cele, przedmiot kontroli wewnętrznej oraz harmonogram; [2] kontrolę; wspomaganie; [3] obserwację; [4] badanie osiągnięć edukacyjnych uczniów; [5] harmonogram szkoleniowy posiedzeń Rad Pedagogicznych, a na lata szkolne 2019/2020 i 2021/2022 także przeprowadzenie ewaluacji wewnętrznej.

Dyrektor Szkoły w latach szkolnych 2020/2021 – 2021/2022 uwzględniał w planach nadzoru na poszczególne lata problematykę związaną z kształceniem uczniów niebędących obywatelami polskimi, informując m.in.: o realizowanej pomocy pedagogicznej dla uczniów niebędących obywatelami polskimi w ramach prowadzonych zajęć dodatkowych (2020/2021), o zapewnionej i udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom cudzoziemców zrealizowanej w ramach kontroli przebiegu procesu kształcenia i wychowania w Szkole (2021/2022).

⁶² Dz. U. z 2020 r. poz. 1551, ze zm. Do 4 września 2021 r. formami nadzoru pedagogicznego były: ewaluacja, kontrola, wspomaganie i monitorowanie, a po tym dniu – kontrola i wspomaganie.

W planie nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2022/2023 zaplanował natomiast m.in.:

- kontrolę wewnętrzną dot. „diagnozy efektywności pomocy specjalistycznej i psychologiczno-pedagogicznej dla obcokrajowców świadczonej przez szkołę”, której celem jest badanie organizacji oraz efektywność udzielania pomocy specjalistycznej i psychologiczno-pedagogicznej dla obcokrajowców (w tym: w jaki sposób szkoła organizuje pomoc specjalistyczną, z jakich form pomocy korzystają ci uczniowie i w jaki sposób są do nich kwalifikowani oraz w jaki sposób dokonuje się oceny efektywności działań z zakresu pomocy specjalistycznej udzielanej obcokrajowcom);
- kontrolę przebiegu procesów kształcenia i wychowania, efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, przestrzeganie przepisów prawa oświatowego i statutowego (tj.: przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dot. działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, w tym: organizację kształcenia specjalnego dzieci niepełnosprawnych, w tym uczniów niebędących obywatelami polskimi) organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z opiniami z poradni specjalistycznych, w tym dla uczniów niebędących obywatelami polskimi;
- wspomaganie działań w zakresie planowania działań rozwojowych, w szczególności motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego dot.: wsparcia psychologicznego uczniów po pandemii, w tym wsparcie uczniów przybyłych z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi na terenie ich państwa; budowanie współpracy z rodzicami, przede wszystkim z rodzicami dzieci niebędących obywatelami polskimi;
- prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i narad: doskonalenie warsztatu pt. „metody wspierania dziecka niebędącego obywatelem polskim w kryzysie wywołanym trudnościami z różnicami kulturowymi i wcześniejszym kształceniem za granicą”.

Dyrektor Szkoły w okresie objętym badaniem planował i zrealizował obserwację zajęć dydaktycznych zgodnie z § 22 ust. 3 powołanego rozporządzenia *w sprawie nadzoru pedagogicznego*. Obszary podlegające obserwacji dotyczy głównie: realizacji podstawy programowej, zagadnień doradztwa zawodowego, zastosowania technologii komunikacyjno-informatycznej w trakcie zajęć, przestrzegania zasad bhp, indywidualizacji nauczania w toku lekcji lub zajęć, dostosowania metod pracy do możliwości uczniów i warunków pracy, przestrzegania zasad przedmiotowych systemów oceniania w szkole.

Realizację zaplanowanych obserwacji zajęć ułatwiała korzystanie przez Liceum z e-dziennika, który umożliwiał bezpośredni monitoring i kontrolę postępów uczniów w nauce, poziomowi realizacji podstawy programowej, a także frekwencji indywidualnych uczniów oraz realizację innych zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych Liceum.

Analiza planu nadzoru pedagogicznego oraz sprawozdań wykazała, że Dyrektor nie zamieścił wprost informacji o czynnościach dot. obserwacji zajęć, w których uczestniczyli uczniowie cudzoziemcy. Wicedyrektor Szkoły wyjaśniła, że „*obserwacja zajęć prowadzonych w latach 2019/2020 – 2022/2023 (I semestr) obejmowała klasy w których również uczą się uczniowie cudzoziemcy, stanowiący niewielki odsetek wszystkich uczniów uczących się w danej klasie. W okresie objętym analizą nie sformułowano wniosków w zakresie problematyki kształcenia uczniów cudzoziemców, gdyż jak wyjaśniła Wicedyrektor wnioski te „nie dotyczyły konkretnej grupy uczniów obcokrajowców, ponieważ są oni integralną częścią klas ogólnodostępnych, uwagi więc dotyczyły np. absencji, czy też innych spraw wychowawczych.”*

(akta kontroli str. 622-639, 742-925)

Stwierdzono, że corocznie Dyrektor Szkoły obserwował zajęcia lekcyjne z różnych przedmiotów i tak w roku szkolnym:

- 2020/2021 zaplanowano przeprowadzenie 16 obserwacji zajęć lekcyjnych, z których wszystkie zostały zrealizowane;
- 2021/2022 zaplanowano przeprowadzenie 22 obserwacji zajęć lekcyjnych, z których wszystkie zostały zrealizowane;

- 2022/2023 zaplanowano przeprowadzenie 24 obserwacji zajęć lekcyjnych, wszystkie obserwacje zaplanowane na I semestr zostały przeniesione do zrealizowania w II semestrze. Jak wyjaśniła Pani Wicedyrektor W. M. Karczewska obserwacja zajęć została przeniesiona z kilku powodów, tj. m.in.: „różnych godzin pracy wychowawców, z powodu długiego urlopu nauczyciela, z powodu rezygnacji z pracy przez nauczyciela, jedna obserwacja omyłkowo została wpisana dwa razy. Do końca marca 2023 roku zostało przeprowadzonych 11 obserwacji zajęć”. (akta kontroli str. 926-933)

Dyrektor Szkoły z zachowaniem terminu określonego w § 24 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (do 31 sierpnia) przedstawił Radzie Pedagogicznej sprawozdania z realizacji planów nadzoru pedagogicznego w latach szkolnych 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 oraz w I semestrze roku szkolnego 2022/2023⁶³.

W sprawozdaniach za 2019/2020 i 2020/2021 w zakresie problematyki kształcenia uczniów cudzoziemców znalazły się informacje m.in. dotyczące przeprowadzonych kontroli dzienników zajęć dla obcokrajowców, zrealizowanego wspomaganie nauczycieli w dokumentowaniu tych zajęć. W ramach wniosków z nadzoru pedagogicznego Dyrektor zawarł informacje o systemie pomocy pedagogicznej prowadzonej w szkole w ramach zajęć dodatkowych dla uczniów cudzoziemców.

W roku szkolnym 2021/2022 Dyrektor zawarł wyniki sprawowanego nadzoru w zakresie: pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom cudzoziemcom (tj. działań nauczycieli wspomagających w tym zakresie), realizacji zajęć rewalidacyjnych oraz dodatkowych zajęć dla uczniów cudzoziemców. Za pomocą ankiet, wśród uczniów została przeprowadzona też kontrola dot. wsparcia dla uczniów z obniżoną kondycją psychiczną po okresie izolacji, której wyniki wskazywały m.in. na potrzebę objęcia dodatkowym wsparciem psychologiczno-pedagogicznym uczniów obcokrajowców oraz skierowanie ich pod opiekę specjalistyczną. Dyrektor nie formułował wniosków z zakresu problematyki kształcenia uczniów cudzoziemców.

W sprawozdaniu za I semestr w roku szkolnym 2022/2023 w zakresie problematyki kształcenia uczniów cudzoziemców zawarto informacje o przeprowadzonych kontrolach dot. realizacji zadań wspierających uczniów niebędących obywatelami polskimi oraz realizacji wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniów przybyłych z Ukrainy. Dyrektor we wnioskach pokontrolnych zawarł informacje o bardzo wysoko ocenianym przez rodziców wsparciu dla dzieci cudzoziemskich, w ramach którego powstał oddział przygotowawczy, przekazywano rodzicom, nauczycielom i wychowawcom materiały pomocnicze i szkoleniowe oraz doskonalono warsztat zawodowy nauczycieli i metody wspierania dzieci cudzoziemskich. (akta kontroli str. 926-956)

3.2. Rada Pedagogiczna corocznie zatwierdzała Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły⁶⁴. W Programie na rok szkolny 2021/2022 nie uwzględniono kwestii związanych z funkcjonowaniem w społeczności szkolnej grupy uczniów cudzoziemców. Przeprowadzone diagnozy potrzeb nie obejmowały zagadnień z tym związanych ani nie wykazały zagrożeń w tym zakresie, gdyż uczniowie ci stanowią integralną część społeczności szkolnej. Założone w tym czasie cele Programu na poszczególne lata szkolne zostały zatwierdzone i są w trakcie realizacji przez Radę Pedagogiczną.

Po wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie i wejściu w życie przepisu § 13 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy⁶⁵, zaktualizowano Program Profilaktyczno-Wychowawczy Szkoły na rok szkolny 2022/2023. W zakresie polityki oświatowej dodano następujący priorytet: „Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów.” (akta kontroli str. 957-1047)

⁶³ Sprawozdania przez Radę Pedagogiczną zostały przyjęte odpowiednio uchwałami: za lata 2019/2020 – nr 34/2020/2021 z 31 sierpnia 2021 r.; 2020/2021 – nr 509/2021 z dn. 24 czerwca 2021 r.; 2021/2022 - nr 34/2020/2021 z 31 sierpnia 2021 r. i sprawozdanie za I semestr roku 2022/2023 – nr 629/2023 z dn. 19 stycznia 2023 r.

⁶⁴ Program wychowawczo-profilaktyczny został zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną na rok szkolny: 2021/2022 w dniu 22 września 2021 r.; 2022/2023 w dniu 21 września 2022 r.

⁶⁵ Dz. U. poz. 645, ze zm.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez Dyrektora nad realizacją zajęć dydaktycznych opiekuńczych i wychowawczych w Liceum, w ramach którego nadzorem objęto zajęcia, w których uczestniczyli uczniowie cudzoziemcy.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

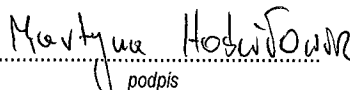
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

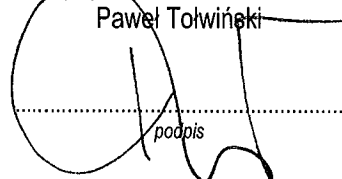
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Białystok, 24 lipca 2023 r.

Kontroler:
Martyna Hościłowicz
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. p.o. WICEDYREKTOR
Paweł Tolwiński

.....
podpis